

مقاله‌شناسی فلسفه سیاسی اسلامی

اندیشمندان رشته علوم و اندیشه سیاسی به ویژه در سال‌های اخیر با انجام مطالعات و تحقیقات بسیار، افق‌های تازه‌ای را فراروی جویندگان این عرصه نهاده و زوایای گوناگونی از این گروه از علوم انسانی - اسلامی گشوده‌اند. مقالات بی‌شماری که عرصه‌های گوناگون اندیشه سیاسی را در نور دیده‌اند، از دغدغه‌مندی صاحب‌نظران این میدان خبر می‌دهد. از این میان شمار مقالاتی که موضوع فلسفه سیاسی را بررسی کرده و در نشریات گوناگون به چاپ رسیده‌اند، بسیارند. در این بخش به گوشه‌ای از این مقالات اشاره می‌شود.

۱. ابعاد سیاسی فلسفه اسلامی، سیدصادق حقیقت، فصلنامه حکومت اسلامی، شماره ۵؛
۲. اخلاق مدنی در اندیشه ملا احمد نراقی، محسن مهاجرنیا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۷؛
۳. اخلاق و آزادی در پرتو عدالت اخلاقی، نقش عدالت در رابطه اخلاق و آزادی، محمدرضا بهاری، فصلنامه کتاب نقد؛
۴. اخلاق و سیاست، محمدرحیم عیوضی، فصلنامه کتاب نقد؛
۵. اخلاق و سیاست، حمید پارسانیا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۳ و ۲۶؛
۶. اخلاق و سیاست، رضا داوری اردکانی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۶؛
۷. ارتباط فلسفه الهی و فلسفه سیاسی، کامل الهاشمی، ترجمه: محمد حسین معصومی، فصلنامه حکومت اسلامی، شماره ۲؛

• دانش‌آموخته حوزه علمیه و کارشناسی ارشد علوم سیاسی.



۸. ارتباط فلسفه سیاسی و فقه سیاسی، سیدصادق حقیقت، فصلنامه حکومت اسلامی، شماره ۳؛
۹. ارزش فلسفه سیاسی سنتی در تفکر اسلامی، داود فیرحی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۶؛
۱۰. ارکان علم مدنی در دیدگاه فارابی، علیرضا صدرا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۸ و ۱۰؛
۱۱. ارایش فروم، شخصیت اقتدارگرا، ترجمه: بهرام محبی، سایت اندیشه؛
۱۲. از عقل قدسی تا عقل ابزاری، حمید پارسائیا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۹؛
۱۳. آزادی اندیشه، مهدی منتظر قائم، فصلنامه حکومت اسلامی، شماره ۷؛
۱۴. آزادی سیاسی، مهدی منتظر قائم، فصلنامه حکومت اسلامی، شماره ۳؛
۱۵. آزادی و حیات معقول در اندیشه آیت الله محمدتقی جعفری، شریف لکزایی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۶؛
۱۶. آزادی و دموکراسی (قراستی اسلامی)، سیدمحمد حسین فضل الله، ترجمه: مجید مرادی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۳؛
۱۷. آزادی، چنان ارزش و روش، شریف لکزایی، خردنامه همشهری، شماره ۴۸، ۱۲ اردیبهشت ۱۳۸۴؛
۱۸. استبداد از دیدگاه قرآن، محمد پزشکی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۹؛
۱۹. اشتراوس و روش شناسی فهم فلسفه سیاسی اسلامی، محسن رضوانی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۸؛
۲۰. آشفتنگی مفاهیم سیاسی در ایران معاصر، سیدصادق حقیقت، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۴؛
۲۱. آغاز دوره نوصدرایی، گفت و گو با علی اکبر رشاد، روزنامه همشهری، هفتم و هشتم آذر ۱۳۸۳؛
۲۲. اندیشه سیاسی اسلام، سیدمحمد حسین فضل الله، فصلنامه حکومت اسلامی، شماره ۷؛
۲۳. اندیشه سیاسی در اسلام، گفت و گو با حامد الگار، روزنامه ایران، ۳۰ اردیبهشت ۱۳۷۲؛
۲۴. اندیشه سیاسی و زندگی متفکرانه در جمعی بزرگتر، فرد دالمایر، نشریه آبادی، شماره ۲؛
۲۵. اندیشه سیاسی مسکویه، محسن مهاجرنیا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۲؛
۲۶. اندیشه سیاسی، فلسفی و دینی سیدجمال، ابراهیم کالن، ترجمه: سیدنصیر احمد حسینی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۴؛
۲۷. اندیشه میرسیدعلی همدانی، عبدالرضا احمدی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۷؛
۲۸. انسان مدنی در اندیشه قطب الدین شیرازی، مرتضی یوسفی راد، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۲؛
۲۹. انسان شناسی فلسفه سیاسی قدیم، سیدمحسن طباطبایی فر، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۲؛

۳۰. انواع مدینه‌ها در فلسفه سیاسی خواجه نصیر الدین طوسی، مرتضی یوسفی راد، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۶؛
۳۱. آیت الله مطهری و آزادی‌های سیاسی، شریف لک‌زایی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۷؛
۳۲. بایسته‌های پژوهشی در حوزه اندیشه سیاسی اسلام، حسین توسلی، فصلنامه پژوهش و حوزه، شماره ۲؛
۳۳. پرسش‌های جاودان در فلسفه سیاسی، گفت‌وگو با خشایار دیهیمی، همشهری ماه، آبان ۱۳۸۰؛
۳۴. پیوند اخلاق و سیاست در تفکر اسلامی، دانیل اچ فرانک، ترجمه: مسعود صادقی علی‌آبادی، فصلنامه متین، شماره ۹؛
۳۵. پیوند اخلاق و سیاست در اندیشه خواجه نصیرالدین طوسی، رضا خراسانی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۳.
۳۶. پیوند اخلاق و سیاست در اندیشه غزالی، سید محمد رضا احمدی طباطبایی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۴؛
۳۷. تئوری‌های عدالت در فلسفه سیاسی خواجه نصیرالدین طوسی، بهرام اخوان کاظمی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۸؛
۳۸. تأملاتی بر مفهوم دولت در فلسفه سیاسی، محمدتقی قزلسفلی، روزنامه انتخاب ۱۳ و ۱۴ دی ۱۳۷۸؛
۳۹. تأملی بر فلسفه سیاسی جان لاک، بهرام مجبی، سایت اندیشه؛
۴۰. تحلیل مفهوم آزادی سیاسی، منصور میراحمدی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۲؛
۴۱. تحولات فلسفه سیاسی در عصر حاضر، گفت‌وگو با خشایار دیهیمی، روزنامه نوروز، ۲۶ تیر ۱۳۸۰؛
۴۲. تحولات و خط سیر اندیشه اسلامی معاصر، زکی میلاد، ترجمه: محمد جمعه امینی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۸، ۲۰ و ۲۴؛
۴۳. تداوم‌ها و گسست‌ها در اندیشه سیاسی جهان اسلام، گفت‌وگو با داود فیرحی، روزنامه انتخاب، ۲۲ و ۲۳ شهریور ۱۳۷۹؛
۴۴. تعامل اخلاق و سیاست، علیرضا صدرا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۶؛
۴۵. جایگاه بحث احزاب در اندیشه سیاسی اسلامی، سیدصادق حقیقت، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۳؛

۴۶. جایگاه سیاست در حکمت متعالیه، نجف لکزایی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۶؛
۴۷. جایگاه عدالت در اندیشه محقق نراقی، سید عبدالقیوم سجادی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۳؛
۴۸. جریان شناسی اندیشه سیاسی در اسلام معاصر، گفت و گو با داود فیروزی، روزنامه ایران، ۲۶ خرداد ۱۳۸۱؛
۴۹. چشم انداز فلسفه سیاست در جهان معاصر، محمد جواد غلامرضا کاشی، روزنامه ایران، ۱۴ و ۱۶ فروردین ۱۳۸۴؛
۵۰. چیستی اندیشه سیاسی، حسن لاسجودی، نشریه تابان، شماره ۲۹؛
۵۱. چیستی عدالت، عزت الله فولادوند، روزنامه ایران، ۱۱ و ۱۲ تیر ۱۳۸۴؛
۵۲. چیستی فلسفه سیاسی اسلامی، محمد پزشکی، علوم سیاسی، شماره ۱۷؛
۵۳. چیستی و گونه های فلسفه سیاسی، سیدصادق حقیقت، فصلنامه نامه مفید، شماره ۲۵؛
۵۴. چیستی و هستی جامعه از دیدگاه استاد مطهری، حمیدپارسانیا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۴؛
۵۵. حاکم مطلوب از دیدگاه شیخ اشراق، رجعی اسفندیار، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۷؛
۵۶. حکمت سیاسی از منظر حکیم فردوسی، قادر فاضلی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۳؛
۵۷. حکمت سیاسی و شارحان اندیشه های فلسفی، شریف لکزایی، پگاه حوزه، شماره ۱۰۱؛
۵۸. درآمدی بر طبقه بندی های اندیشه سیاسی اسلام، نجف لکزایی، فصلنامه حکومت اسلامی، شماره ۱۶؛
۵۹. درآمدی بر فلسفه سیاسی اسلام و حکومت اسلامی، سیدمحمد طریقی، فصلنامه حضور، شماره ۲۳؛
۶۰. دین و فلسفه سیاسی، پل جی ویت من، ترجمه: رحمت الله رضایی، معرفت، شماره ۵۵؛
۶۱. رابطه اخلاق و سیاست از سنت تا تجدد، حسین کچویان، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۳؛
۶۲. رابطه آزادی و اخلاق با تأکید بر اندیشه آیت الله مطهری، شریف لکزایی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۳؛
۶۳. روش تفکر سیاسی بر اساس فیلسوفان مشاء، محمد پزشکی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۲؛
۶۴. روش شناسی فلسفه سیاسی و علم سیاست، حمید پارسانیا، علوم سیاسی، شماره ۲۲؛
۶۵. روش شناسی اندیشه سیاسی در فلسفه غرب تمدن اسلامی، داود فیروزی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۲؛

۶۶. روش‌شناسی فارابی در علم مدنی، علیرضا صدرا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۲؛
۶۷. روش‌شناسی اسکینر در تحلیل اندیشه سیاسی، جیمز تولی، ترجمه: غلامرضا بهروز لک، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۸؛
۶۸. روش‌شناسی حکمت سیاسی اشراق، رجیعی اسفندیار، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۸؛
۶۹. زمینه‌های پیدایش مباحث عقلی در قلمرو سیاست، سیدمحمد رضا شریعتمدار، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۶؛
۷۰. زندگی و آزادی، مهدی منتظر قائم، فصلنامه حکومت اسلامی، شماره ۲؛
۷۱. زوال دولت در فلسفه سیاسی فارابی، محسن مهاجرنیا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۰؛
۷۲. سیری در اندیشه سیاسی عبدالرحمان کواکبی، محمد نصر، فصلنامه حکومت اسلامی، شماره ۱۰؛
۷۳. سیاست اخلاقی در اندیشه صدرالمتألهین، نجف لک‌زایی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۶؛
۷۴. طبقه‌بندی دانش سیاسی در جهان اسلام با تأکید بر دوره میانه، سیدصادق حقیقت، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۸؛
۷۵. عدالت و آزادی، بهرام اخوان کاظمی، فصلنامه حکومت اسلامی، شماره ۱۳؛
۷۶. عقل و عقلانیت در اندیشه سیاسی شیعه، محمود شفیعی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۷؛
۷۷. فلسفه اخلاق و سیاست ارسطو و افلاطون از نگاه السدیدر مک‌ایتتایر، ترجمه: حمید شهریار، فصلنامه کتاب نقد.
۷۸. فلسفه سیاسی ابن سینا، محسن کدیور، اینترنت، <http://www.kadivar.com>
۷۹. فلسفه سیاسی اسلام، هانس داییز، منصور میراحمدی، علوم سیاسی، شماره ۲؛
۸۰. فلسفه سیاسی برخاسته از جریان‌های اجتماعی است، گفت‌وگو با ضیاء موحد، باشگاه اندیشه، دهم شهریور ۱۳۸۳؛
۸۱. فلسفه سیاسی چیست؟ روزبه میر ابراهیمی، روزنامه مردم سالاری، ۲۵ دی ۱۳۸۰؛
۸۲. فلسفه سیاسی چیست؟ سخنرانی رامین جهاننگلو، www.iranproject.info
۸۳. فلسفه سیاسی در اسلام، ابوالفضل شکوهی و داود فیرحی، اندیشه حکومت، شماره ۳ و ۴؛
۸۴. فلسفه سیاسی در اسلام، داود فیرحی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۶؛
۸۵. فلسفه سیاسی در جهان امروز، مصاحبه جهاننگلو با ژرژ کاتب، گفت‌وگو، شماره ۴۲؛
۸۶. فلسفه سیاسی در فرهنگ اسلامی، هانس داییز، ترجمه: عبدالعظیم عنایتی، پژوهشنامه متین، شماره ۱۰، ۱۱ و ۱۲؛

۸۷. فلسفه سیاسی سهروردی، رجبعلی اسفندیار، روزنامه همشهری، دهم مرداد ۱۳۸۳؛
۸۸. فلسفه سیاسی متعالیه، گفت‌وگو با نجف لکزایی، ماهنامه زمانه، شماره ۳۳؛
۸۹. فلسفه سیاسی معاصر، گفت‌وگوی رامین جهاننگلو با یان شاپیرو، روزنامه همبستگی، ۱۳ و ۱۴ شهریور ۱۳۸۰؛
۹۰. فلسفه سیاسی هنوز زنده است، گفت‌وگو با خشایار دیهیمی، کتاب ماه علوم اجتماعی، دی و بهمن ۱۳۸۰؛
۹۱. فلسفه سیاسی و سیاست، جان هورتون، ترجمه: سیدعلیرضا حسینی بهشتی، فصلنامه نامه مفید، شماره ۱۳؛
۹۲. فلسفه سیاسی، رامین جهاننگلو، روزنامه همشهری، ۲۳ و ۲۴ فروردین ۱۳۸۳؛
۹۳. فلسفه سیاسی علامه سیدحیدر آملی، محسن مهاجرنیا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۶؛
۹۴. فلسفه، عرفان و سیاست، علیرضا صدرا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۷؛
۹۵. گفتاری پیرامون اندیشه سیاسی، سیدجواد طباطبایی، پژوهشنامه متین، شماره ۹؛
۹۶. گفتاری در اندیشه سیاسی، محمد توحید فام، اطلاعات سیاسی و اقتصادی، شماره ۱۴۵ و ۱۴۶؛
۹۷. ماهیت فلسفه سیاسی، ریموند پلانت، مهدی براتعلی پور، فصلنامه قسبات، پاییز ۱۳۸۰؛
۹۸. مبانی آزادی و حزب در مذهب شیعه، داود فیرحی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۳؛
۹۹. مبانی نظری اندیشه سیاسی ابوریحان بیرونی، غلامحسین مقیمی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۴؛
۱۰۰. محاکمه سقراط: خطای عدالت؟ دکتر یوآخیم تیتس بارترام، برگردان آزاد از: محمد حسین پشتیبان، سایت اندیشه.
۱۰۱. مسائل فلسفه سیاسی معاصر و نقدی بر آنها، عمر بن ابراهیم خیام، اطلاعات سیاسی و اقتصادی، شماره ۱۶۵ و ۱۶۶؛
۱۰۲. مسئله آزادی، داود فیرحی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۳؛
۱۰۳. مشارکت در فلسفه سیاسی مسکویه، محسن مهاجرنیا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۸؛
۱۰۴. مشکلات نظری طرح آزادی در اندیشه اسلامی، داود فیرحی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۷؛
۱۰۵. مفاهیم قدرت و قهر در فلسفه سیاسی، هانا آرت، بهرام محبی، سایت اندیشه؛
۱۰۶. مفهوم آزادی از دیدگاه قرآن، منصور میراحمدی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۵؛

۱۰۷. مفهوم تفکیک قوا در ایران، شریف لک‌زایی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۷؛
۱۰۸. مفهوم قرآنی عدل، نصر حامد ابوزید، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۹؛
۱۰۹. موج برتر فلسفه سیاسی، کیومرث یزدان پناه، باشگاه اندیشه، ۲۵ بهمن ۱۳۸۲؛
۱۱۰. نسبت اخلاق و سیاست: بررسی چهار نظریه، سید حسن اسلامی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۳؛
۱۱۱. نسبت فقه سیاسی و فلسفه سیاسی، حمید پارسانیا، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۱؛
۱۱۲. نسبت کلام سیاسی و فلسفه سیاسی، غلامرضا بهروز لک، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۲۲؛
۱۱۳. نظریه سیاسی، فلسفه سیاسی، ایدئولوژی سیاسی، مصطفی رجایی، ترجمه: احمدرضا طاهری پور، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۸؛
۱۱۴. نظریه‌های نظام سیاسی در اندیشه سیدجعفر کشفی، ابوالفضل شکوهی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۱۸؛
۱۱۵. نقد یک نقد (نقد مقاله نگرشی انتقادی بر روش تحقیق و تفکر در فلسفه اسلامی)، سیدمحمد حکاک، فصلنامه نامه مفید، شماره ۱۹؛
۱۱۶. نقدی بر مقاله «نگرشی انتقادی بر روش تحقیق و تفکر در فلسفه اسلامی»، محمد صادق کاملان، فصلنامه نامه مفید، شماره ۱۹؛
۱۱۷. نگاهی اجمالی به منشأ پیدایش فلسفه سیاسی در شرق و غرب، احمد رهگذار، فرهنگ توسعه، شماره ۴۲ و ۴۳؛
۱۱۸. نگاهی به فلسفه سیاسی اسلام، سیدصادق حقیقت، فصلنامه حکومت اسلامی، شماره ۲؛
۱۱۹. نگاهی دیگر به فلسفه سیاسی سیدجعفر کشفی، ابوالفضل شکوهی، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۶؛
۱۲۰. نگرشی انتقادی بر روش تحقیق و تفکر در فلسفه اسلامی، منوچهر صانعی دره بیدی، فصلنامه نامه مفید، شماره ۱۵؛
۱۲۱. وجوه سیاسی آزادی در کلام معتزله، محمد العماره، ترجمه: سیدحمیدرضا شریعتمداری، فصلنامه علوم سیاسی، شماره ۳.